

Kuntalaisaloite Pride-liputuksesta Inarin kunnassa

Kunnanhallitus 06.10.2025 § 240
443/00.04.03/2025

Valmistelija

Hallintojohtaja

Kuntaan on saapunut 8.9.2025 oheinen kuntalaisaloite Pride-liputuksessa Inarin kunnassa. Kuntalaisaloitteen on allekirjoittanut 189 inarilaista. Aloitteessa esitetään, että Inarissa aletaan liputtaa pride-tapahtuman kunniaksi aina kansainvälisenä LGBTQIA+ -päivänä 28.6. sekä mahdollisen Inarissa vuosittain järjestettävän pride-päivän aikana. Aloitteen mukaan pride-liputus on näkyvä ja symbolinen keino osoittaa tukea sateenkaariyhteisölle sekä edistää kunnassa yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Sisäministeriön www-sivuilla todetaan, että liputtaminen on hieno ja arvokas tapa näyttää iloaan ja korostaa syytä juhlaan. Liputtaminen on myös arvokas tapa osoittaa kunnioitusta tai kertoa surusta. Liputtamista ei tarvitse arkailla, lipun voi nostaa salkoon jo pienemmästäkin syystä.

Inarin kunnalla ei ole erillistä liputusohjetta. Kunnassa noudatetaan sisäministeriön antamia ohjeita liputuksesta sekä asetusta virallisista liputuspäivistä. Lipun voi nostaa salkoon muulloinkin.

Pride-tapahtumat ovat sukupuoli- ja/tai seksuaalivähemmistöjen eri kestoisia ihmisoikeus- ja kulttuuritapahtumia. Tapahtumia järjestetään vuosittain ympäri Suomea eri aikaan. Lapin alueella viime vuosina on järjestetty mm. Rovaniemellä Arctic Pride -tapahtuma ja Sápmi Pride, joka järjestetään saamenmaalla Norjassa, Ruotsissa tai Suomessa. Inarissa on järjestetty viime vuosina Inari Pride -tapahtuma.

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Perustuslain mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Perustuslaki velvoittaa myös edistämään sukupuolten tasa-arvoa yhteiskunnallisessa.

Yhdenvertaisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisella on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioiden tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Viranomaisella on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Tommi Kasurinen

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Inarin kunta liputtaa sateenkaarilipulla kunnantalolla ja kouluilla kansainvälisenä LGBTQIA+ -päivänä 28.6. sekä mahdollisen Inarissa vuosittain järjestettävän pride-päivän aikana. Suomen lipun käytön osalta noudatetaan sisäministeriön antamia ohjeita liputuksesta sekä asetusta virallisista liputuspäivistä.

Käsittely

Anu Avaskari ehdotti Aimo Koistisen kannattamana, että Inarin kunta edelleen liputtaa sisäasiainministeriön ohjeen mukaan virallisina liputuspäivinä ja virallisilla lipuilla kunnan omissa ja sidosryhmien kanssa järjestettävissä tilaisuuksissa. Inarin kunnan tulee olla neutraali ja siten edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Mikäli Inarin kunta päättäisi esityksen mukaan hyväksyä Pride-liputuksen, tulee kunnan laatia liputusohje, jossa varmistetaan yhtenäinen ja tasapuolinen käytäntö eri tahoille ja että liputuksen järjestäjä vastaa liputuksesta sopien siitä kunnan kanssa.

Esityksen perustelut:

Kunnan tulee kohdella kaikkia asukkaitaan, kuntalaisia tasapuolisesti, yhdenvertaisesti, Ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. Valmistelussa perustellaan asiaa juuri yhdenvertaisuuden kannalta, kuitenkin tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuu parhaiten huomioimalla kaikki väestöryhmät. Kunnan tulee ensisijaisesti yhdistää asukkaitaan, kuin erottaa ja lisätä ristiriitoja.

Kunnan hallinnollisena toimijana ei tule suosia yhtä liikettä, aatetta tai ideologiaa. Pride-liputukseen liittyy politisoituminen, vaikka lippu esitetään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden symbolina.

On lukuisia tahoja yhdistyksiä, yrityksiä jne, joilla on mahdollisuus pyytää kuntaa järjestämään liputus ja siitäkään syystä esitystä ei tule hyväksyä.

Aloitteet liputuksista tulevat lisääntymään ja kunnan ei tule ottaa tämänkaltaisia velvoitteita liputusten toteutuksesta.

Kaikki muut kuin viralliset liputukset kunnan toimena voi loukata eri väestöryhmiä ja on eettisesti arveluttavaa. Asukkaiden tulee voida olla osa yhteisöä riippumatta sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, etnisestä taustasta, uskonnosta tai mistään henkilökohtaisista tekijöistä. Päätökseen liittyy taloudellinen näkökulma, lippujen osto, huolto ja liputus ajankohtien henkilöstökulut.

Inarin kunnalla ei ole liputusohjetta koskien kunnan hallinnoimien lipputankojen osalta.

Koska oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen, joka päätettiin toimittaa sähköisellä äänestysjärjestelmällä. Hän teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta, äänestävät "jaa", jos "ei" voittaa, on Anu Avaskarin ehdotus tullut päätökseksi. Äänestysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Toimitetussa äänestyksessä annettiin 9 ääntä: 7 jaa-ääntä (Heikinheimo, Koivisto, Koskela, Kärnä, Seipiharju, Tervahauta ja Virolainen-Hynnä) ja 2 ei-ääntä (Avaskari ja Koistinen). Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä 1.

Puheenjohtaja totesi **päätökseksi tulleen** kunnanjohtajan päätösehdotus.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan ehdotuksen.

Toimeksi: hallintojohtaja, Inarin Kiinteistöt Oy

Tiedoksi: aloitteen vastuuhenkilö

Lisätietoja: hallintojohtaja Mari Palolahti, puh. 040 522 1214,
mari.palolahti@inari.fi
